

Focus

Наградата "Сахаров" за 2007 година

Суданският адвокат-защитник на човешките права Salih Mahmoud Osman е тазгодишният носител на наградата "Сахаров" за свобода на мисълта. Европейският парламент му присъди престижното отличие заради дейността му в защита на жертвите на гражданската война в Судан. При получаването на наградата на 11 декември в Страсбург, г-н Salih призова Европа и международната общност да не забравят за хората в Дарфур.

До този момент, конфликтът в региона на Дарфур е отнел живота на над 400.000 души - ситуация, която Salih Mahmoud Osman назовава "геноцид". Преди да получи наградата "Сахаров", суданският адвокат даде интервю за уебсайта на Европейския парламент. Можете да го прочетете, кликвайки на последния линк по-долу.

В нашето досие "На фокус" можете да прочетете подробна информация относно наградата "Сахаров" за 2007 година.

Номинираните за наградата "Сахаров" за 2007 година

Nelson Mandela, Ibrahim Rugova, Aung San Suu Kyi, Репортери без граници и Aliaksandr Milinkevich са сред предишните носители на наградата "Сахаров" на Европейския парламент за свобода на мисълта. Нека се запознаем по-отблизо с кандидатите за 2007 година.

Насърчаването и защитата на човешките права, демокрацията и правовата държава са сред основополагащите приоритети на Европейския парламент. Наградата "Сахаров" се присъжда от 1988 г. и носи името на руския учен Андрей Сахаров (1921-1989 г.) – откривател на съветската водородна бомба, който впоследствие се противопоставя открито на надпреварата в ядреното въоръжаване. През 1970 г. той основава комитет за защита на правата на човека. Неговата дейност не остава незабелязана и властите в Съветския съюз го изпращат в затвора. От другата страна на желязната завеса Андрей Сахаров е удостоен с Нобеловата награда за мир през 1975 година.

Престижното отличие на Европейския парламент се връчва на личности или организации с изключителен принос към:

- защитата на правата на човека и основните свободи и в частност на свободата на изразяване
- защитата на правата на малцинствата
- съблюдаването на международното право
- развитието на демокрацията и прилагането на принципите на правовата държава

Кои са номинираните за 2007 година?

Вартоломей Първи

Вселенският патриарх Вартоломей Първи се бори за защита на религиозната свобода в Турция и за насърчаването на толерантност и диалог между културите. Той е номиниран от Philip Claeys от страна на политическата група Идентичност, Традиция, Суверенитет (ИТС).

Zeng Jinyan и Hu Jia

Г-жа Zeng Jinyan разгръща активна дейност за защита на човешките права, като ежедневно дава гласност в своя Интернет блог на нарушения на правата на човека в Китай. Нейният съпруг Hu Jia е активист в борбата срещу СПИН, а така също и в полза на опазването на околната среда. Техните кандидатури бяха издигнати от Monica Frassoni и Daniel Cohn-Bendit от името на Група на зелените/Европейски свободен алианс (Зелени/ЕСА).

Malalai Joya

Г-жа Malalai Joya е депутат в афганистанския парламент и се бори дейно за защита на правата на жените в тази страна. Тя стана известна и заради острите си критики срещу тези афганистански политици, които тя самата определя като "войнолюбци". Срещу нея са били организирани четири опита за убийство. Номинирана е за наградата "Сахаров" от депутатите Vittorio Agnoletto, André Brie и Tobias Pflüger от страна на Конфедеративната група на Европейската обединена левица - Северна зелена левица (ЕОЛ/СЗЛ).

Salih Mahmoud Osman

Адвокатът Salih Mahmoud Osman, работещ за Суданската организация срещу мъченията, защитава многобройните жертви на гражданската война в Судан. Кандидатурата му е издигната от Josep Borrell Fontelles (ПЕС), Thierry Cornillet (АЛДЕ), José Ribeiro e Castro (ЕНП-ЕД), Frithjof Schmidt (Зелени/ЕСА), Jürgen Schröder (ЕНП-ЕД) и още 177 депутати от различни политически групи.

Anna Politkovskaya

Известната руска журналистка разследваше случаи на нарушения на човешките права в Чечения. Тя бе застреляна на 7 октомври миналата година. Кандидатурата ѝ бе предложена от Joseph Daul от името на Групата на Европейската народна партия и Европейските демократи (ЕНП-ЕД).

Финалистите за 2007 година

Руската журналистка Anna Politkovskaya (посмъртно), суданският адвокат Salih Mahmoud Osman и китайските дисиденти Zeng Jinyan и Hu Jia са тазгодишните финалисти за наградата "Сахаров" за свобода на мисълта. Председателите на политическите групи ще изберат лауреата на 25 октомври.

Anna Politkovskaya

Известната руска журналистка разследваше случаи на нарушения на човешките права в Чечения. Тя бе застреляна на 7 октомври миналата година в дома си в Москва. Автор е на няколко книги относно чеченския конфликт и живота в Русия и е удостоена с редица международни награди за своята работа.

Salih Mahmoud Osman

Адвокатът Salih Mahmoud Osman работи за Суданската организация срещу насилието и повече от две десетилетия защитава безплатно много от жертвите на гражданската война в Судан, както и жертви на други нарушения на правата на човека. Членове на неговото семейство също са били измъчвани и убити. В настоящия момент той е депутат в суданския национален парламент.

Zeng Jinyan и Hu Jia

Г-жа Zeng Jinyan разгръща активна дейност за защита на човешките права, като ежедневно пише в своя Интернет блог за случаи на нарушения на правата на човека в Китай. Нейният съпруг Hu Jia е активист в борбата срещу СПИН, а така също работи и в полза на опазването на околната среда. Двамата живеят в Пекин - под домашен арест. На 18 май им бе забранено да напускат Китай, тъй като са обвинени, че представляват заплаха за националната сигурност.

В следващите седмици в нашето досие "На фокус" ще ви предоставим по-подробна информация за наградата "Сахаров" за тази година.

Anna Politkovskaya

Известната руска журналистка разследваше случаи на нарушения на човешките права в Чечения. Тя бе застреляна на 7 октомври миналата година в дома си в Москва.

Anna Politkovskaya (30 август 1958 - 7 октомври 2006 г.) е автор на няколко книги относно чеченския конфликт и живота в Русия. Последната ѝ книга - *"Life in a failing democracy"* е посветена на ситуацията в страната при управлението на президента Путин. В тази книга тя обвинява КГБ в нарушаване на гражданските свободи с цел създаване на диктатура от съветски тип, подчертавайки обаче, че "ние самите сме отговорни за политиките на Путин".

Anna Politkovskaya е удостоена с редица авторитетни международни награди за своята работа. Самата тя казваше за себе си, че не е разследващ магистрат, а просто човек, описващ живота на хората, вместо тези, които не могат да го видят сами, защото това, което се показва по телевизията и се пише в повечето вестници е цензурирано и изпълнено с идеология.

Politkovskaya бе подложена на постоянен натиск, заплахи, тормоз, арест... Тя оцеля при опит за отравяне, но опитът за покушение на 7 януари 2006 г. действително сложи край на дните ѝ - тя бе застреляна във входа на блока си в Москва. Извършителите на престъплението все още не са наказани, въпреки че през август 2007 г. властите арестуваха десет заподозрени лица. Международни организации, работещи в областта на човешките права, изразиха загрижеността си по повод на липсата на прозрачност и изтичането на информация, които рискуват да попречат на разследването.

Година след бруталното убийство, на 7 октомври 2007 г., повече от хиляда души се събраха в Москва, за да отдадат отново почит на убитата руска журналистка. Възпоменателен символ бе сложен на стената на сградата, където тя живееше приживе.

От 1993 г. досега близо 300 журналисти са изгубили живота си в Русия.

Salih Mahmoud Osman

Адвокатът Salih Mahmoud Osman е роден през 1957 година. Той работи за Суданската организация срещу насилието (SOAT) и повече от две десетилетия защитава безплатно много от жертвите на гражданската война в Судан, както и жертви на други нарушения на правата на човека в тази страна.

През последните няколко години насилието в Дарфур вилнее с пълна сила. Г-н Salih събира доказателства за военните престъпления в региона. Той посещава задържани и се бори чрез силата на закона срещу извършителите на нарушения на човешките права. Събраните от него интервюта и свидетелства за престъпления се предават на Международния наказателен съд, за да подпомогнат неговата работа.

Salih Mahmoud Osman е платил и лична цена заради борбата си срещу насилието в Судан - членове на неговото семейство са били измъчвани и убити. Самият той е прекарал седем месеца в судански затвор през 2004 г., без да му бъдат повдигнати обвинения, без съдебен процес...

На 8 ноември 2005 г. г-н Salih получи наградата на *Human Rights Watch* като признание за неговата дейност в Судан. В настоящия момент той е член на суданския национален парламент. В своята работа като депутат Salih Mahmoud Osman се посвещава на стремежа за изграждането на правова държава чрез прилагане на разпоредбите на временната конституция на страната.

Zeng Jinyan и Hu Jia

Г-жа Zeng Jinyan е на 24 години и разгръща активна дейност за защита на човешките права, като ежедневно описва в своя Интернет блог "*Tiananmen 2.0*" случаи на нарушения на правата на човека в Китай. Тя е едва на 18, когато решава да даде гласност на ареста на слепия адвокат Chen Guanch. Наскоро списание "*Time*" постави Zeng Jinyan в списъка на "стоте герои" в света.

Нейният съпруг Hu Jia, който е на 34 години, е активист в борбата срещу СПИН, а работи и в полза на опазването на околната среда. Той е същевременно и един от координаторите на движение, обединяващо юристи, адвокати и представители на университетските среди, което се бори за защита на правата на човека. През 1989 г., по време на събитията на "Тяньмън" в Пекин, петнадесетгодишният тогава Hu Jia присъства всеки ден площада в знак на подкрепа на протестиращите.

Двамата съпрузи живеят в едно от предградията на китайската столица. През периода август 2006 - март 2007 г. са поставени под домашен арест. През 2006 г. Hu Jia е обявен за изчезнал в продължение на 41 дни. Сега той отново няма право да напуска дома си, а съпругата му Zeng Jinyan очаква дете. На 18 май им бе наложена забрана да напускат Китай, тъй като са обвинени, че представляват заплаха за националната сигурност.

Европейският парламент подкрепя защитниците на човешките права

На 11 октомври в Европейския парламент бе направено представяне на тримата финалисти за наградата "Сахаров" за свобода на мисълта. Депутатите от Подкомисията по човешките права обсъдиха също така и положението на правата на човека в Дарфур, Русия и Китай. Събитието бе ръководено от журналистката на BBC в Брюксел Shirin Wheeler. Сред участниците бяха главните редактори на *"Новая газета"* и на *"China Labour Bulletin"*, а така също и адвокат от Суданската организация срещу насилието.

Zeng Jinyan и Hu Jia - всекидневна борба в защита на правата на човека

Съпредседателят на Групата на Зелените/ECA Daniel Cohn-Bendit (Германия) представи портретите на китайските кандидати за наградата, излъчени от името на неговата политическа група, наричайки ги "децата на онези, които протестираха на "Тяньанмън"". Той посочи, че предстоящите олимпийски игри в Китай са "решаващ момент, който трябва да бъде използван за напомняне, че нещата в Китай не се развиват така добре."

Г-жа Marie Holzman от Международната федерация за човешки права (FIDH) изтъкна, че защитниците на правата на човека в Китай, както и техните семейства, плащат висока цена за тази своя дейност и че човешките права там съществуват само на хартия.

Китайският дисидент Cai Chongguo, който живее в изгнание в Париж, и е главен редактор на *"China Labour Bulletin"*, разказа личните си преживявания, като посочи, че в навечерието на олимпийските игри, на Китай трябва да бъдат припомнени някои негови отговорности относно Бирма, опазването на околната среда и Тибет. "Хората в Китай се страхуват", каза г-н Chongguo и похвали Zeng Jinyan и Hu Jia за тяхната смелост да назовават нещата с истинските им имена и да дават достоверна информация на китайското население относно положението с човешките права.

Според Edward McMillan-Scott (ЕНП-ЕД, Великобритания) "Европейският парламент не би трябвало да игнорира случващото се в най-голямата по население страна в света."

Salih Mahmoud Osman - надежда за Дарфур

Кандидатурата на суданския финалист за наградата "Сахаров" на Европейския парламент бе представена от Ribeiro e Castro (ЕНП-ЕД, Португалия) и Josep Borrell Fontelles (ПЕС, Испания). Двамата евродепутати бяха членове на парламентарната делегация, която посети региона на Дарфур от 30 юни до 6 юли тази година. Г-н Ribeiro описа тежкото положение на суданското население, а г-н Borrell го нарече "една от най-големите трагедии на нашето време".

Г-н Reed Brody от *Human Rights Watch* даде подробни данни, касаещи ситуацията в Дарфур: 2,4 млн. бежанци, 4 млн. души, чието оцеляване е възможно единствено благодарение на международната помощ, върлуващо насилие...

Адвокатът Osman Hummida - бивш ръководител на Суданската организация срещу насилието (SOAT), разказа своя личен професионален опит, описвайки мрачната картина на положението на правата на човека в неговата страна. "Жертвите нямат право на защита (...) и отивайки в съда, човек не може да очаква много", подчерта той.

Anna Politkovskaya - дневник на човешките права в Русия

Elmar Brok (ЕНП-ЕД, Германия) представи дейността на убитата руска журналистка, посочвайки че "Politkovskaya е важен пример за целите, които желаем да осъществим чрез наградата "Сахаров" за свобода на мисълта."

Aude Merlin, преподавател в Свободния университет в Брюксел, говори за "огромните нарушения на човешките права в Чечня и все по-ограниченото публично пространство за изразяване".

Sergieï Sokolov, главен редактор на *"Новая газета"*, говори също за дейността на своята колежка Anna Politkovskaya. Той изтъкна, че за последните 15 години вестникът е изгубил петима от своите журналисти. "Съветският съюз се пробужда в Русия", каза г-н Sokolov и изтъкна, че номинирането на Anna Politkovskaya за наградата "Сахаров" е знак на солидарност и подкрепа, който би могъл да подпомогне разследването на бруталното убийство на журналистката.

Към наградата "Сахаров" за 2007 г.

Председателите на политическите групи ще изберат лауреата на наградата "Сахаров" на 25 октомври. Тя ще бъде официално връчена по време на декемврийската пленарна сесия в Страсбург.

"Освободете Aung San Suu Kyi още сега"

След скорошните събития в Бирма, Европейският парламент води кампания за освобождаването на носителката на наградата "Сахаров" за 1990 г. г-жа Aung San Suu Kyi. За тази цел в Брюксел и Страсбург са поставени огромни постери, чрез които Парламентът призовава режима в Бирма да върне свободата ѝ. Aung San Suu Kyi е една от няколкото лауреати на наградата "Сахаров" за свобода на мисълта, които не успяха да получат лично това престижно отличие поради наложени им ограничения.

Носителят на наградата "Сахаров" за 2007 г. е Salih Mahmoud Osman

Salih Mahmoud Osman е тазгодишният носител на наградата "Сахаров" за свобода на мисълта. Председателят на Европейския парламент Hans-Gert Pöttering обяви името на лауреата днес, 25 октомври, по време на пленарната сесия в Страсбург. Изборът на г-н Salih бе направен от председателите на политическите групи в Парламента по-рано днес.

Оповестявайки решението в пленарната зала, г-н Pöttering изтъкна, че наградата ще бъде присъдена на суданския адвокат в знак на признанието на Европейския парламент за неговата дейност в защита на жертвите на насилието в Дарфур: "Г-н Salih се бори за диалог и справедливост. Не може да има демокрация без справедливост ! Чрез присъждането на наградата "Сахаров" на Salih Mahmoud Osman, Европейският парламент засвидетелства своята подкрепа за дейността на този смел мъж, който се превърна в гласа на Дарфур, а по този начин и подкрепата си за изграждането на правова държава в Судан".

Г-н Pöttering добави още, че Председателският съвет е решил също така да отдаде специална почит към живота и дейността на убитата през 2006 г. руска журналистка Анна Politkovskaya, която бе един от тримата финалисти за "Сахаров".

Паричната награда на стойност 50.000 евро ще бъде връчена на лауреата на 11 декември по време на официална церемония в Страсбург.

Рекламни материали за наградата "Сахаров"

Кликнете на линка по-долу за материали, които Вие, Вашите приятели или Вашата организация можете да използвате, за да научите повече за наградата за 2007 г. и лауреата - суданският адвокат-защитник на човешките права Сали Махмуд Осман.

Интервью с Salih Mahmoud Osman (на английском)

Salih Mahmoud Osman is the winner of the 2007 Sakharov Prize for his human rights work as a lawyer in the troubled Darfur region of Sudan. The prize, awarded every year by the European Parliament, celebrates those who have defended freedom of thought somewhere in the world. On the day he receives the award in Strasbourg, we publish an interview with him. In it, Mr Salih calls for the West to face up to the moral, ethical and legal responsibility to protect Darfur's civilians from the genocide.

It is estimated that over 400,000 people have died in Darfur. Despite numerous UN resolutions, there is no peace in the region - which is about the size of France.

MEPs awarded you this prize for your commitment to democracy, dialogue and rule of law. Will it make a difference to your work against injustice in Darfur?

SMO: I am really glad about this recognition of the work of us human rights defenders in Sudan, and Darfur in particular. We are working in a hostile environment, under perpetual danger of being intimidated, arrested, detained and tortured. Still I think there is always an ethical and moral responsibility to stand with the people.

There is a real human suffering in Darfur. For me as a lawyer it is genocide. More than 400,000 people have died and more than 2000 villages have been erased. Rape is used as a weapon of war; young girls, as young as 8, are being assaulted. Many rapes take place in front of the victims' male relatives to humiliate them.

Despite serious violations of human rights and international humanitarian law, there is no justice. There is an atmosphere of total impunity; all the perpetrators are still beyond the reach of justice. We talk about impunity because our judicial system is incompetent and unwilling to provide justice.

Your country is still in the midst of a violent conflict, what do you think are the keys to peace and reconciliation in Darfur?

SMO: There will never be peace in Darfur and Sudan without justice. There is no peace without justice. Justice is a very important and basic element of peace, and cannot be compromised for any political reasons.

In the south of Sudan more than 2 million people were killed and about 4 million have been displaced. Justice is not for the purposes of revenge; it is for a lasting peace and a possible reconciliation. The nature of the atrocities will never allow the victims and survivors to forget about their suffering. This is why justice is important.

After a long silence, the international community has apparently "woken up". Could Europe do more for Darfur and what steps in particular are needed?

SMO: For many victims and survivors steps by the international community were too slow. Many UN Security Council resolutions have never been (effectively) implemented. Nevertheless, it is the international community – Europe, America, Canada – that made it possible for more than 5 million people to be alive today through humanitarian assistance.

People of Europe brought to victims things to keep them alive, but it is not enough. We want them to think about protecting the lives perishing daily, and help the innocent to go back to their homes with safety and dignity. It is not acceptable to leave people in the camps for more than four years now. We want to see more concern from Europe, rallies for solidarity with the people of Darfur, like in the US.

We want Europe to put pressure on the government of Sudan to allow deployment of hybrid forces. Europe has responsibility to send troops to Darfur. I will be calling on the leaders of Europe to think about their moral, ethical and legal responsibility to protect the lives of people and to prevent the government from destroying our communities.

How will this human rights prize, previously awarded also to freedom fighter and President Nelson Mandela, impact on your work?

SMO: It is an incredible honour to receive the same prize that Nelson Mandela, the legend, received. I am determined to meet him one day. It is amazing that the European Parliament decided to award him the prize and now to me. The fact that other people will know what I did gives me courage and determination. People have started to realize that this prize is not only for me, but also for Darfur, Sudan and Africa as well.